

**החלטת ועדת האתיקה בעניין הצהרה של חבר כנסת
הנוגעת להפרת חוק שהוא פועל לשינוי
מיום י' בתמוז התשע"ד, 8 ביולי 2014**

רקע

1. סגנית השר חה"כ פאינה קירשנבאום פנתה לוועדת האתיקה בעקבות ראיון עיתונאי שפורסם באינטרנט עם חה"כ תמר זנדברג. בראיון, אשר עסק בין היתר בהצעת חוק שהגישה חה"כ זנדברג ללגליזציה של שימוש בסמים קלים, אמרה חה"כ זנדברג כי היא מעשנת מריחואנה - "כמו כולם, גם אני מעשנת מדי פעם. אני לא פושעת ולא עבריינית. כמו שאתה שותה כוס יין מדי פעם, למרות שאלכוהול יותר מסוכן."
2. חה"כ קירשנבאום ביקשה כי ועדת האתיקה תתייחס לשאלה העקרונית "האם אמירה של חבר כנסת היכולה להתפרש כעידוד ונתינת גושפנקא לעבור על החוק היא אמירה לגיטימית".
3. חה"כ זנדברג מסרה בתגובתה לוועדת האתיקה כי "בתור חברת הכנסת המובילה את המאבק לשינוי מדיניות [בנוגע ללגליזציה של סמים קלים], אני רואה בעצמי שליחה של קולם של כל אותם מעשנות ומעשנים בסתר, אלה אשר אינם יכולים להודות כי הם מעשנים, משום שהדבר אינו חוקי. חשוב להדגיש שוב כי לא בדברים אלה ולא בשום הזדמנות אחרת, אני לא קוראת חלילה להפרת חוק ואפילו לא לעישון סמים, לשתיית אלכוהול או לכל התנהגות אחרת... עם זאת אני כן סבורה כי זהו נושא מהותי שדורש שינוי מדיניות ושינוי חקיקה..."

החלטת הוועדה

4. הוועדה אינה מקבלת את עמדתה של חה"כ זנדברג וסבורה כי על חברי הכנסת לעשות הבחנה ברורה בין הובלת מאבק לשינוי מדיניות או יוזמה לתיקון חוק, שהם חלק בלתי נפרד מתפקידו של חבר הכנסת, לבין הכרזה פומבית על הפרתו של החוק הקיים. הכרזה מסוג זה אינה עולה בקנה אחד עם תפקידו של חבר הכנסת, ואף עלולה, במובלע או בעקיפין, לעודד אחרים להפר את החוק, גם אם אין זו כוונתו של חבר הכנסת.
- הוועדה מבקשת להסב את תשומת לבם של חברי הכנסת כי חסינותם של חברי הכנסת בפני העמדה לדין חלה אך ורק על פעילות אסורה המתבצעת אגב "גלישה" בלתי מתוכננת

מראש, בשוליה של פעילות מותרת וטבעית המתבצעת במסגרת מילוי תפקידו של חבר הכנסת. לכן, דינו של חבר הכנסת לעניין עישון סמים קלים כדינו של כל אזרח.

5. לסיכום, הדיון בסוגיית הלגליזציה של סמים קלים, כמו גם דיונים אחרים שמטרתם ביטול איסורים אחרים שבחוק, הוא דיון לגיטימי, ובמסגרתו רשאי חבר הכנסת לעשות שימוש בכלים הפרלמנטריים העומדים לרשותו על מנת להביא לשינוי המצב החוקי הקיים. אך בה בעת, אין זה לגיטימי כי חבר הכנסת יפר את החוק הקיים או יעודד אחרים לעשות זאת כחלק מהמאבק לשינוי החוק.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.